

Asia: VN/34874/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi kuntalain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Näkemyksenne kuntien varautumisen yleistä ohjausta ja seurantaa koskevasta muutosehdotuksesta (10 §)

-

Näkemyksenne vaikuttamistoimielinten aloiteoikeutta ja vanhusneuvoston nimeämistä koskevista muutosehdotuksista (26-28 §)

Eurajoen nuorisovaltuusto kiittää valtiovarainministeriötä lausuntopyynnöstä.

Eurajoen nuorisovaltuusto näkee lakimuutoksen perimmäisen ajatuksen hyvänä ja ajankohtaisena ja kiittää lakiluonnoksen valmistelijoita. Konkreettiset toimet nuorisovaltuustojen kohdalla kuitenkin jäävät olemattomiksi ja muodolliset toimet jopa haitallisiksi.

Esitys kuntalaisaloitteen soveltamisesta ei Eurajoen nuorisovaltuuston näkemyksestä tuo konkreettista hyötyä. Kuntalaisaloite on jo aikaisemmin ollut nuorisovaltuustojen käytössä, jolloin lakiesitys ei tuo nuorisovaltuustoille mitään aidosti uutta.

Suora aloiteoikeus takaa nuorisovaltuuston tekemien aloitteiden käsittelyn sujuvasti samoin kuin kunnanvaltuutettujenkin aloitteet. Kuntalaisaloitteiden käsittely on yleisesti ottaen hitaampaa ja heikompaa.

Eurajoen nuorisovaltuustolla on pitkään ollut etuoikeus suoraan aloiteoikeuteen, jota se on käyttänyt ahkerasti parantaakseen nuorten viihtyvyyttä ja turvallisuutta. Merkittävimpiä suoran aloiteoikeuden käyttöjä ovat olleet yhteiskoulun parkkipaikan rakentamisen puolesta ja lakisääteisen erityisopettajan puolesta.

Eurajoen nuorisovaltuusto on huolissaan lakiesityksen aiheuttamista vaikutuksista niissä kunnissa, joissa nuorisovaltuustolla on jo suora aloiteoikeus. Lakitekstissä mainittuna kuntalaisaloite voidaan tulkita riittävänä vaikutusmahdollisuutena, jonka perusteella kunnat voivat luopua suorasta aloiteoikeudesta. Lakiesitys voisi myös vaikeuttaa nuorisovaltuustojen suoran aloiteoikeuden tavoittelua kunnissa, joissa sitä ei tällä hetkellä ole.

Suoran aloiteoikeuden myöntäminen on tällä hetkellä kuntakohtaista. Eurajoen nuorisovaltuuston mielestä nuorilla tulisi olla tasa-arvoiset mahdollisuudet vaikuttaa, kunnasta riippumatta. Lakiesitys kuntalaisaloitteen soveltamisesta ei edistä tasavertaisuutta, sillä aloitteiden käsittelytapa jäisi yhä kuntien itse päätettäväksi. Lakitekstiin kirjattuna suora aloiteoikeus kohtelisi kuntia tasavertaisesti ja lakiesityksessä esitetty konkreettinen hyöty toteutuu.

Eurajoen nuorisovaltuusto painottaa, että alle 18-vuotiailla ei ole äänioikeutta tai vaalikelpoisuutta kuntavaaleissa. Heillä ei ole mahdollisuutta äänestää oman ikäryhmän edustajaa valtuustoon. Nuorisovaltuustoille tarjottavat vahvat ja monipuoliset vaikuttamismahdollisuudet mahdollistaisivat, että nuorten ääni kuuluu kunnallisessa päätöksenteossa.

Näkemyksenne konserniohjetta koskevasta muutosehdotuksesta (47 §)

-

Näkemyksenne kirjanpitoa ja toimintakertomusta koskevista muutosehdotuksista (112 ja 115 §)

-

Näkemyksenne esitysluonnoksen vaikutusarvioinneista

-

Muut huomionne esitysluonnoksesta

-

Suneli Eetu
Eurajoen kunta - Nuorisovaltuusto